

Yvanka Klein Holte heeft als eerste onderzocht wat het effect is als wijkverpleegkundigen en hun cliënten Positieve Gezondheid in praktijk brengen.

Positieve Gezondheid in de wijkverpleging

Praktijkprobleem

Ouderen die zorg thuis ontvangen, vinden het belangrijk enig gevoel van autonomie te hebben. De benadering van Positieve Gezondheid (PG) heeft hierin een bijdrage door, in plaats van ziekte, een betekenisvol leven centraal te stellen. Zorgprofessionals hebben vanuit de benadering van PG aandacht voor de kwaliteit van leven, persoonlijke sterktes, autonomie en het versterken van de zelfredzaamheid van de cliënt. Hoewel er geen blauwdruk is voor het werken volgens de benadering, vraagt het een andere manier van denken van cliënten en zorgprofessionals. Van nature zijn zorgprofessionals geneigd in te vullen wat goed is voor de cliënt. Vanuit de PG-benadering draait het juist om wat mensen zelf belangrijk vinden in het leven en tot welke inzichten zij komen. Alleen dán is sprake van intrinsieke motivatie, wat de kans op gedragsverandering vergroot. Doordat PG relatief nieuw is binnen de wijkverpleging, ontbreekt het nog aan kennis over de vertaling van PG naar de cliënt en hoe dit vervolgens meetbaar te maken is.

Methode

Met 352 digitale cliëntendossiers vanuit de wijkverpleging van zorgorganisatie Sensire is een voor- en na-onderzoek gedaan. Hiervoor zijn gezondheidsgegevens gebruikt die zorgprofessionals standaard registreren in het elektronisch cliëntdossier. Gegevens zoals de hoeveelheid ontvangen zorg thuis in minuten per week en de geselecteerde verpleegkundige diagnoses werden vergeleken tussen twee cliëntgroepen: cliënten die voor de introductie van PG wijkverpleging kregen (2018) en cliënten die na de introductie van PG wijkverpleging kregen (2020). Sinds 2019 is PG bij alle wijk-

YVANKA KLEIN HOLTE

Is: wijkverpleegkundige en voorzitter VAR bij Sensire, Gelderland
Opleiding: master verplegingswetenschap, Universiteit Utrecht

verpleegkundigen binnen Sensire geïntroduceerd en wordt het als norm gesteld in hun denken en handelen. De introductie heeft voornamelijk een diffuus verloop. Casustiekbesprekingen en reflectiebijeenkomsten zijn de belangrijkste methoden die ter introductie worden toegepast.

Resultaten

Het onderzoek toonde aan dat de twee groepen sterk van elkaar verschillen in de hoeveelheid ontvangen zorg thuis over een periode van zes weken. De groep cliënten die benaderd werd vanuit de visie PG ontving gemiddeld 38 minuten per week minder zorg. In week vijf en zes werd 50 minuten per week minder zorg geleverd. Daarnaast lieten aanvullende gegevens beduidende verschillen zien in zowel het aantal verpleegkundige diagnoses als in de geselecteerde verpleegkundige diagnoses. In totaal werden na de introductie van PG 241 verpleegkundige diagnoses minder gediagnosticeerd.

Toepassing in de praktijk

De doorwerking van PG binnen de wijkverpleging is niet eerder onderzocht. Deze eerste inzichten tonen aan dat PG impact heeft op de dagelijkse wijkverpleging. Het doel voor vervolgonderzoek zal daarbij zijn te streven naar het stimuleren van zelfregie van cliënten, wat kan leiden tot duurzame zorgverlening thuis. Daarnaast zijn door de introductie van PG minder en andere verpleegkundige diagnoses gesteld. Die kunnen informatie en inzicht geven in het verschil van klinisch redeneren onder wijkverpleegkundigen. In vervolgonderzoek kan nagegaan worden óf en in welke mate de variatie wenselijk is en hoe de best passende zorgverlening binnen de wijk geleverd kan worden. 📌